ISSN 2181-9599

Doi Journal 10.26739/2181-9599

ЎТМИШГА НАЗАР

9 ЖИЛД, 5 СОН

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

ТОМ 9, НОМЕР 5

LOOK TO THE PAST

VOLUME 9, ISSUE 5

ТОШКЕНТ-2026

ЎТМИШГА НАЗАР | ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ | LOOK TO THE PAST
№5 (2026) DOI http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2026-5

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Рахбар Хамидовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, профессор,
Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, академик, Ўзбекистон Миллий университети

Бобожонова Дилором Бобожонова
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

Юнусова Хуршида Эркиновна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон Миллий университети

Аширов Адҳам Азимбаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, ЎзР. ФА. Тарих институти

Агзамова Гулчеҳра Азизовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, ЎзР. ФА. Тарих институти

Бурдиашвили Майя
тарих фанлари доктори (DSc), Телави давлат университети

Кожакеева Ляззат Темировна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Хотин-қизлар давлат педагогика университети

Аминова Азиза Марксовна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Навоий давлат педагогика институти

Ульжаева Шохистахон Мамажоновна
тарих фанлари доктори (DSc), Тошкент ирригация ва кишлок хужалигини механизациялаш мухандислари институти Миллий тадқиқот университети

Худайқулов Тулқин Дўстбобоевич
Тарих фанлари доктори (DSc) Шаҳрисабз далат педагогика институти

Ғоффоров Шокир Сафарович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор Самарқанд давлат университети

Эргашева Юлдуз Алимовна
Тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Қарши давлат техника университети

Халикова Раҳбар Эргашевна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Тошкент давлат техника университети

Ишанходжаева Замира Райимовна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон Миллий университети

Эшов Боходир Жўраевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор Қарши давлат университети

Маҳкамова Надира Рахмановна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Тошкент ахборот технологиялари университети

Кебадзе Мадонна
тарих фанлари доктори (DSc), Телави давлат университети

Абдуллаева Яхшибека Атамуратовна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Нукус давлат педагогика институти

Мустафаева Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари доктори (DSc), Ўзбекистон Фанлар академияси

Ерметов Аваз Абдуллаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон Миллий университети

Хайдаров Ғайратбек Мирзапўлатович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Андижон давлат университети

Рашидов Ойбек Расулович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Расулов Абдуллажон Нуриддинович
тарих фанлари доктори (DSc), профессор Наманган давлат университети

Ковалев Борис Николаевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор Санкт-Петербург Тарих институти

Кобзева Ольга Петровна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон Миллий университети

Ауанасова Алима Мусировна
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Қозоғистон давлат тарихи институти

Бегалинова Калимаш Капсамаровна
фалсафа фанлари доктори (DSc), профессор, Қозоғистон Миллий университети

Хайдаров Муродилла Махмуталиевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, Ўзбекистон Миллий университети

Тожибоев Музаффар Турдибоевич
тарих фанлари доктори (DSc), профессор, ИИВ Академияси

Алиева Лале
тарих фанлари доктори (DSc), Озарбайжон давлат университети

Саипова Камола Давляталиевна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Ўзбекистон Миллий университети

Исмаилова Алмаз
тарих фанлари доктори (DSc), Доғистон мустақил университети

Иноятова Дилрарам Маниглиевна
Тарих фанлари доктори (DSc), профессор Ўзбекистон Миллий университети

Таниева Гулдона Мамановна
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Низомий номидаги Ўзбекистон Миллий педагогока университети

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ | РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ | EDITORIAL TEAM:

Дорошенко Татьяна Ивановна
тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Миллий университети

Бабаджанова Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети

Ширванова Тарана Амирага кызы
тарих фанлари номзоди, доцент, Азербайджон давлат иқтисодиёт университети

Мирзалиев Улуғбек Бегмурзаевич
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Гулистон давлат педагогика институти

Нуруллаева Шоира Кушназаровна
тарих фанлари номзоди, доцент, Урганч давлат университети

Курбанов Бахтияр Журабаевич
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Наманган давлат университети

Хакимова Шоира Сағдуллаевна
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), UBS Тошкент филиали

Толибоева Нодира Одилжоновна
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон жаҳон тиллари университети
Масъул котиб

Теймураз Ахалмосулишвили
тарих фанлари номзоди, профессор, Телави давлат университети

Джоробекова Айнур Эшимбековна
тарих фанлари номзоди, профессор, Қозоғистон дипломатия академияси

Рахмонқулова Зумрад Бойхуразовна
тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Миллий университети

Исаков Бахадир Нигматуллаевич
тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети

Холмуродов Дилшод Рашидович
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Жиззах давлат педагогика университети

Юсупов Ахмеджон Шоназарович
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доценти
Urganch davlat universiteti

Тиллахжаева Хуршида Джумаваевна
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат техника университети

Одилов Аброр Анварович
тарих фанлари доктори (DSc), доцент, Ўзбекистон Миллий университети
Масъул котиб

Исоқов Бахтиёр Робиддинович
тарих фанлари номзоди, доцент, Наманган давлат университети

Тўхтабаев Аъзамжон Шарипхўжаевич
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Наманган давлат университети

Халмуратов Бахтиёр Режавалиевич
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Наманган давлат университети

Алимардонов Отабек Кудратович
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доценти Ўзбекистон Миллий университети

Турсунова Юлдуз Бобокуловна
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), ЎзР. ФА. Тарих институти

Азаматова Гулмира Байирбековна
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD),
Jizzax davlat pedagogika universiteti

Каримжонов Жасурбек Мухторжонович
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Миллий университети

Page Maker | Верстка | Са ,ифаловчи: Xurshid Mirzaxmedov

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

1. Diloram Babajanova
O‘ZBEKISTON XOTIN-QIZLARI:ILM-FAN DARG‘ALARI
TARIXDA VA HOZIR..5

2. Nilufar Dalibayevna Djurayeva
XOTIN-QIZLARGA MUNOSABAT MASALASIDA SOVETLAR SIYOSATI: MANBALAR TAHLILI VA TARIXSHUNOSLIK MASALALARI...13

3. Наргиза Абдурахманова
ЗАМОНАВИЙ ТАДҚИҚОТЛАРДА АБУЛ БАРАКОТ НАСАФИЙ АСАРЛАРИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ..30

4. Шерзод Таштурсунович Бахранов
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ФАНИНИ РИВОЖЛАНИШИ: ЮТУҚ ВА МУАММОЛАРИ..37

5. Ixtiyor Boxodir o‘g‘li Boxodirov
TURKISTON HARBIY OKRUGI TOMONIDAN 1916-YILGI JIZZAX QO‘ZG‘OLONINING BOSTIRILISHI VA UNING OQIBATLARI...47

6. Наргиза Кенжаева
ТАРИХИЙ ТАДҚИҚОТЛАРДА ПРОСОПОГРАФИК МЕТОДНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИ: ПОМИР РУС ТАДҚИҚОТЧИЛАРИНИНГ ЖАМОАВИЙ БИОГРАФИЯСИ (XIX АСР ОХИРИ – XX АСР БОШЛАРИ)...53

7. Lola Yusupovna Samatova
IKKINCHI JAHON URUSHI DAVRIDAGI SOVET UCHUVCHI AYOLLAR BO‘LINMASI TO‘G‘RISIDA..66

8. Ismoil Alimbayevich Nurmetov
O`ZBEKISTONDA BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARINI (BRM) AMALGA OSHIRISH STRATEGIYASI..72

9. Malika Xaydarova Shaxriddin qizi
AMIR TEMURNING JANGLARDAGI HARBIY MAHORATI...78

10. Feruza Erkinovna Atajanova
OLIY TA’LIM SOHASIDAGI ISLOHOTLAR TENDENSIYALAR TAHLILI.............................83

11. Muborak Madrimovna Matyakubova
XVI-XIX ASRLARDA XIVA XONLIGI BOZORLARIDA BOZORBOSHI, RAIS, MUHTASIB, SARROFLAR VA DALLOLLARNING FAOLIYATI VA HUQUQIY MAQOMI........................89

12. Анварбек Муродович Омонов, Маъруфжон Нуролиевич Рўзиев
КЎЛБУЛОҚ МАКОНИ ТОШ ИНДУСТРИЯСИНИНГ ТАҲЛИЛИГА ДОИР
(ИЛК ПАЛЕОЛИТ ДАВРИ МАТЕРИАЛЛАРИ АСОСИДА)...94

JOURNAL OF LOOK TO THE PAST
ЎТМИШГА НАЗАР | ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
ISSN: 2181-9599
www.tadqiqot.uz

Feruza Erkinovna Atajanova,
Urganch davlat tibbiyot instituti
“Ijtimoiy-fanlar” kafedrasi dotsenti
tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
feruzaatazanova845@gmail.com

OLIY TA’LIM SOHASIDAGI ISLOHOTLAR TENDENSIYALAR TAHLILI

For citation: Feruza E.Atajanova. ANALYSIS OF REFORMS AND TRENDS IN HIGHER EDUCATION. Look to the past. 2026, vol. 9, issue 5.

http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.20082834

ANNOTATSIYA

Maqolada mamlakatitmizda hozirgi davrda yoshlarga yaratilgan imkoniyatlar va sharoitlar. Yoshlarimizning oliy ta’limga bo‘lgan munosabatlari va ularning oliy ta’limdagi ulushi, shuningdek Xorazm viloyatida faoliyat ko‘rsatayotgan oliy ta'lim muassasalaridagi professor - o‘qituvchilar va talabalar soni qiyosiy tahlil qilingan. Maqolada viloyatimizdagi fan doktorlari, professorlar, fan nomzodlari, ilmiy izlanuvchilar soni kundan kunga o‘sib borayotganligi haqida dalillar keltirilgan. Shuningdek maqolada oliy ta'lim o‘quv yurtlari bitiruvchilarining mehnat bozorida kadrlar tanqisligining vujudga kelishi va kadrlarga bo‘lgan talabning keskin ravishda oshganligi grafiklar bilan ko‘rsatib berilgan

Kalit so‘zlar: Kadrlar tayyorlash, bakalavriat, magistratura, dissertatsiya, attestatsiya, mustaqil izlanuvchi, falsafa doktori (PhD), fan doktori (DSc).

Атаджанова Феруза Эркиновна,
Доцент кафедры «Социальных наук»
Ургенчского государственного медицинского института,
доктор философии (PhD) по истории.

АНАЛИЗ РЕФОРМ И ТЕНДЕНЦИЙ В ОБЛАСТИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

АННОТАЦИЯ

В статье представлены возможности и условия, созданные для молодежи в нашей стране в настоящее время. В сравнительном плане анализируется отношение нашей молодежи к высшему образованию и ее доля в высшем образовании, а также количество профессоров, преподавателей и студентов в высших учебных заведениях, действующих в Хорезмской области. В статье представлены данные, свидетельствующие о том, что число докторов наук, профессоров, кандидатов наук и научных сотрудников в нашем регионе растет с каждым днем. В статье также наглядно показано возникновение дефицита выпускников высших учебных заведений на рынке труда и резкое увеличение спроса на квалифицированных специалистов.

Ключевые слова: подготовка персонала, степень бакалавра, степень магистра, диссертация, сертификация, независимый исследователь, доктор философии (PhD), доктор наук (DSc).

Feruza E.Atajanova,
Associate Professor of the Department of Social Sciences at the Urgench State Medical Institute, Doctor of Philosophy (PhD) in History

ANALYSIS OF REFORMS AND TRENDS IN HIGHER EDUCATION

ABSTRACT

This article presents the opportunities and conditions currently created for young people in our country. It provides a comparative analysis of our youth's attitudes toward higher education and their participation in higher education, as well as the number of professors, lecturers, and students at higher education institutions operating in the Khorezm region. The article presents data indicating that the number of doctors of science, professors, candidates of science, and research fellows in our region is growing daily. The article also clearly demonstrates the emergence of a shortage of university graduates in the labor market and a sharp increase in demand for qualified specialists.

Index Terms: personnel training, bachelor's degree, master's degree, dissertation, certification, independent researcher, Doctor of Philosophy (PhD), Doctor of Science (DSc).

Kirish:

Bugungi oʻzgarish va yangiliklarga boy kechayotgan davr barchamizning oldimizga yangi-yangi talablarni qoʻymoqda. Eng muhimi ilm yoʻlini tanlagan xotin-qizlarimiz uchun oʻz imkoniyatlarini namoyon qilish uchun barcha shart-sharoitlar yaratilmoqda. Ularni qoʻllab-quvvatlash davlatimizning taraqqiyot dasturlariga kiritilgan.

Yildan-yilga rivojlanayotgan zaminimizda har bir mamlakat istiqboli, xususan, barcha tarmoq va loyihalar muvaffaqiyati bevosita ilmli va zehni oʻtkir yoshlarga bogʻliq. Bejizga emas, hukumatimiz inson kapitalini rivojlantirish, uzluksiz ta’lim tizimining har bir bosqichida sifat koʻrsatkichini yanada yaxshilash masalasiga alohida e’tibor qaratmoqda.

2022-2026 yillarga moʻljallangan Yangi Oʻzbekistonning taraqqiyot strategiyasida toʻrtinchi ustuvor yoʻnalish ta’lim sohasiga qaratilgani mamlakatimizni rivojlanishning yangi bosqichiga olib chiqish, yuqori salohiyatli kadrlarni shakllantirish, ilm-fan va innovatsiyalarni taraqqiy ettirishga xizmat qilmoqda.

2. Metodlar va oʻrganilganlik darajasi:

Maqola umum qabul qilingan tarixiy metodlar: tarixiylik, manbaviy qiyosiy-mantiqiy tahlil, ketama-ketlik, xolislik, tizimlashtirish hamda fanlararo yondashuvlar asosida yoritilgan.

3.Tadqiqot natijalari:

Har bir hududning rivojlanishi hamda innovatsiyalarning amalga oshirilishida ilgʻor fikrlaydigan, bilimli yoshlar juda muhim ahamiyatga ega. Bunda oliy ta’limdagi islohotlar va oʻzgarishlarni tahlil etishga ehtiyoj tugʻiladi.

Xususan, Xorazm viloyati oliy ta’limida soʻngi 20-yil mobaynida qanday oʻzgarishlar yuzaga kelganligi, hamda respublikamizning boshqa hududlariga nisbatan oʻrnini sifat koʻrsatkichlari asosida solishtirish, ularning dinamikasini tahlil etish orqali kerakli xulosa qilish va tavsiyalar ishlab chiqishga zamin yaratadi.

Oxirgi yillarda mamlakatimiz oliy ta’lim tizimini rivojlantirish borasida amalga oshirilgan islohotlar natijasida oliy ta’lim tashkilotlari soni 2008 yildagi 65-tadan 2023 yilga kelib 211-taga, shundan xorijiy oliy ta’lim tashkilotlari soni 5-tadan 30-taga, ulardagi bitiruvchilar soni 82,9 ming nafardan 2022 yilga kelib 102,4 ming nafargacha yetkazildi. Bu esa oxirgi 15 yilda 23,5 foizga oshganligini koʻrsatadi. Shu oʻrinda Xorazm viloyatida ham bitiruvchilar soni 2018 yildagi 2483 nafardan 2022 yildagi 4046 nafargacha yetganligi va 62,9 foizga oshganligini alohida ta’kidlash joiz.

Biroq sifat ko‘rsatkichlari, ya’ni har 100 ming aholiga nisbatan oliy ta’lim tashkilotlarida bitiruvchilar soni jihatidan 2008-2022 yillarni dinamik tahlil etilganda, respublikamizda bitiruvchilar 2008 yilda 304 nafardan 2013 yilga kelib 200 nafargacha tushib ketgan. 2016 yilgacha davom etgan bunday pasayish *(2012-2019 yillar)* ijtimoiy-iqtisodiy sohalardagi mehnat bozorida kadrlar tanqisligining vujudga kelishi va kadrlarga bo‘lgan talabning keskin ravishda oshganligi bilan izohlanadi *(1-grafik)* .

1-grafik

2008-2022 yillarda oliy ta’lim tashkilotlarida bitiruvchilar soni

(har 100 ming aholiga nisbatan)

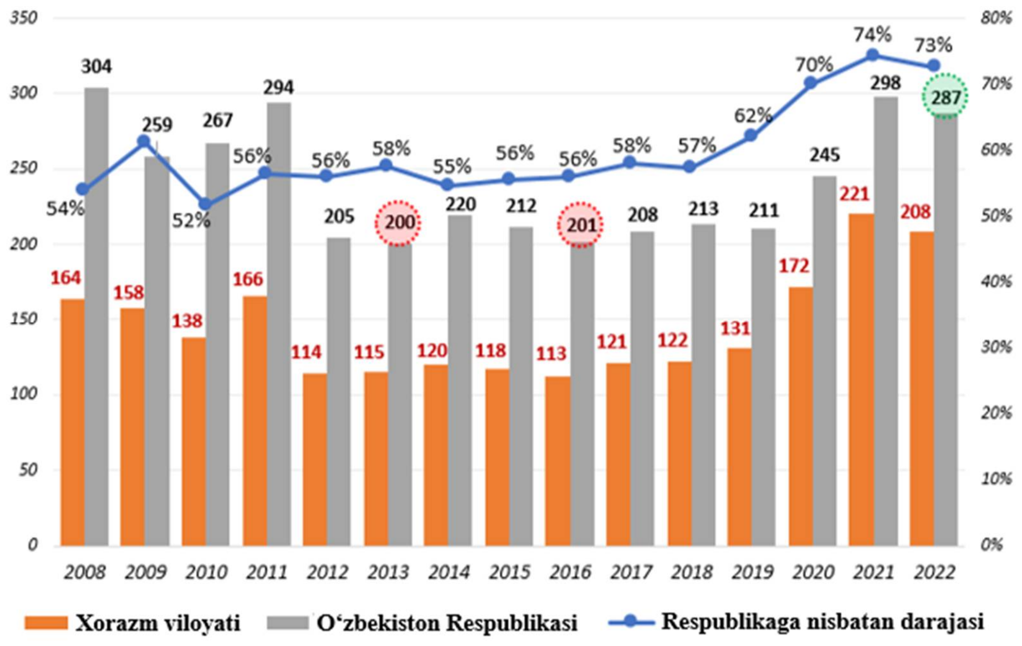

Manba: *Statistika agentligi ma’lumotlari asosida muallifning hisob-kitoblari.*

Mamlakatimiz Prezidenti ta’lim tizimiga alohida e’tibor qaratishi natijasida respublikamizda har 100 ming aholiga nisbatan oliy ta’lim tashkilotlarida bitiruvchilar soni 2016 yildagi 201 nafardan 2022 yildagi 287 nafarga yetgan bo‘lsada, 2008 yilgi darajaga haligacha erishilgani yo‘q.

Hududlar kesimida har 100 ming aholiga nisbatan oliy ta’lim tashkilotlarida bitiruvchilari soni bo‘yicha dinamikaning tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, 2022 yilda Toshkent shahri respublikadagi o‘rni bo‘yicha 1-o‘rinni egallab turibdi. Toshkent shahrida OTMlardagi bitiruvchilar respublikaning 34 foizdan ortig‘ini ya’ni har 100 ming aholiga nisbatan bitiruvchilar soni 1 207 nafarni tashkil etgan.

Shu o‘rinda alohida ta’kidlash joizki Qoraqalpog‘iston Respublikasi – 2 o‘rin *(334 nafar)*, Navoiy viloyati – 3 o‘rin *(311 nafar)*, Buxoro viloyati – 4 o‘rin *(302 nafar)*, Jizzax viloyati – 5 o‘rin *(262 nafar)*, Samarqand viloyati – 6 o‘rin *(220 nafar)*, Sirdaryo viloyati – 7 o‘rin *(218 nafar)*, Farg‘ona viloyati – 8 o‘rin *(211 nafar)*, Xorazm viloyati – 9 o‘rin *(208 nafar)*, Namangan viloyati – 10 o‘rin *(186 nafar)*, Qashqadaryo viloyati – 11 o‘rin *(171 nafar)*, Andijon viloyati – 12 o‘rin *(151 nafar)*, Surxondaryo viloyati – 13 o‘rin *(143 nafar)* va Toshkent viloyati – 14 o‘rinni *(136 nafar)* egallagan.

2008-2022 yillar mobaynida Xorazm viloyati 8-11 o‘rinlarda tebranib, oxirgi yillarda 8-9 o‘rinlarga ko‘tarilganini alohida e’tirof etish joiz *(2-grafik)*.

2-grafik

Respublika hududlarida 2008-2022 yillarda oliy ta’lim tashkilotlarida har 100 ming aholiga nisbatan bitiruvchilar soni bo‘yicha o‘rinlari

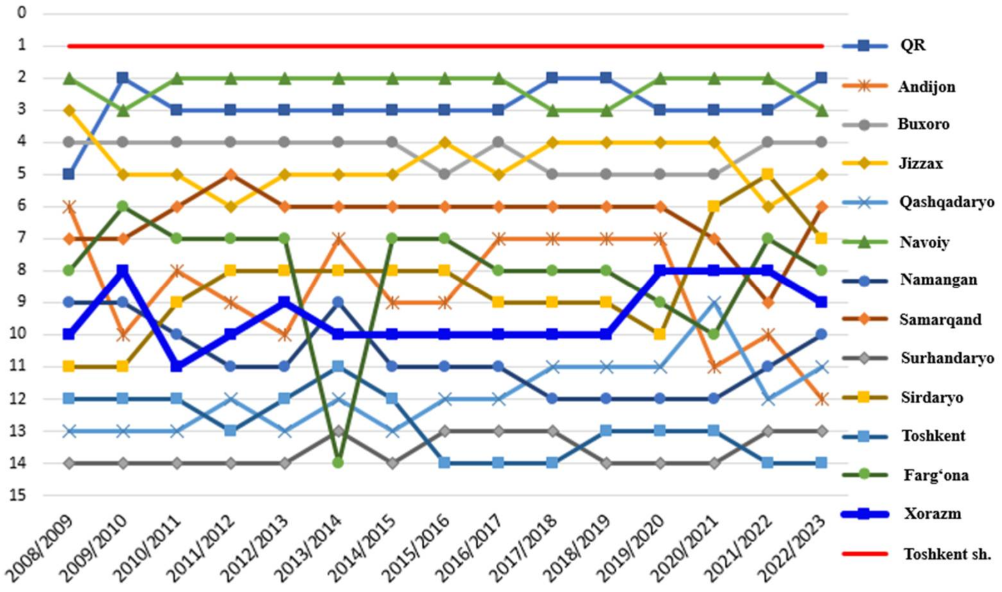

Manba: *Statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallifning hisob-kitoblari.*

Xorazm viloyatida 2023 yil 1 yanvar holatiga oliy ta'lim tashkilotlari talabalar soni barcha yosh guruhlari bo'yicha 42 ming 770 nafarni tashkil etgan. Talabalar yoshi bo'yicha taqsimlanishi tahlil etilganda 19 yosh *(6 407 nafar)*, 20 yosh *(5 966 nafar)* hamda 21 yoshdagi *(6 211 nafar)* talabalar eng asosiy qismini ya'ni 43,5 foizini tashkil etayotganligini kuzatish mumkin *(3-grafik).*

Xorazm viloyatida eng yosh talabalar guruhi 17 yosh bo'lib, 459 nafarini va eng yoshi katta talabalar guruhi 45 yosh bo'lib, 102 nafarni tashkil etgan. Oliy ta'lim tashkilotlarida o'qiyotgan talabalarning yoshi bo'yicha taqsimlanishi nafaqat 19-25 yosh guruhlari bo'yicha qatlamlarini, balki 17-18 yosh hamda 40-45 yoshlardagi aholida ta'lim olishga, ilmga va bilim olishga bo'lgan intilishlari yuqori ekanligidan dalolat berib turibdi.

3-grafik

Xorazm viloyati oliy ta'lim tashkilotlari talabalarining yoshi bo'yicha taqsimlanishi

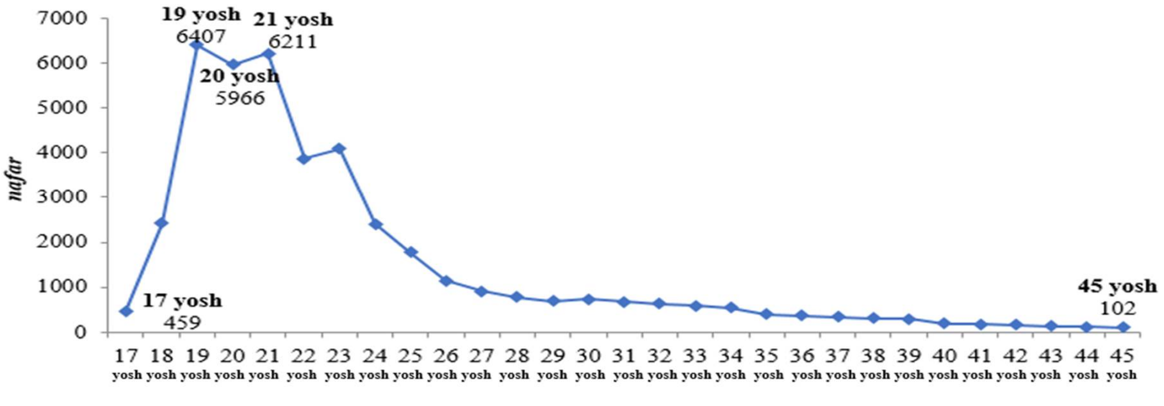

Manba: *Statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallifning hisob-kitoblari.*

2024 yil 1 yanvar holatiga Xorazm viloyatidagi 8-ta oliygohlarda faoliyat yuritayotgan professor-o'qituvchilarining soni 2028 nafarni tashkil etib, asosan UrDU *(48,5%)* hamda TTA Urganch filiali *(20,4%)* hissasiga to'g'ri keladi *(4-grafik)*.

4-grafik

Xorazm viloyatida faoliyat yuritayotgan OTMlarda professor-o'qituvchilarining hissasi

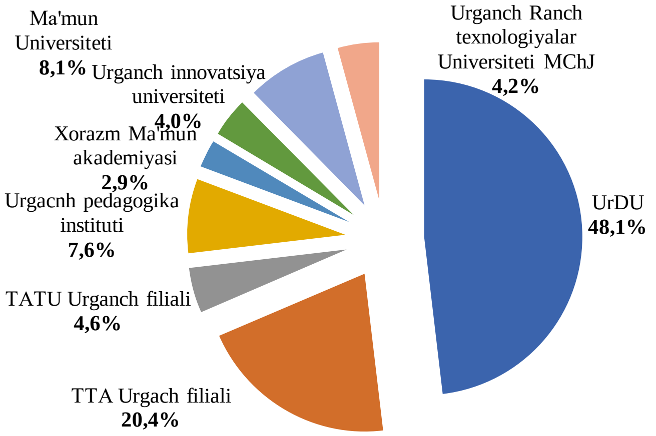

Manba: *Oliygohlar bergan ma'lumotlari asosida muallifning hisob-kitoblari.*

Xorazm viloyatidagi oliygohlardagi olimalarning o'rni yuqori bo'lib, jami professor-o'qituvchilarining soni 1025 nafarni yoki 50,5 foizini tashkil etgan. Xususan, izlanuvchilarning 61,5 foizini, fan nomzodlarining 34,7 foizini, fan-doktorlarining 15,8 foizini hamda professorlarning 13,6 foizini tashkil etadi.

Oliygohlarda faoliyat yuritayotgan professor-o'qituvchilari tarkibida olimalarning o'rni yangi tashkil etilgan Urganch innovatsiya universitetida 73,2 foizini, Urganch pedagogika institutida 71,4 foizni hamda Urganch Ranch texnologiyalari universitetida 57,0 foizni tashkil etgan *(4-jadval)*.

4. Xulosa:

Xorazm viloyatida ilmiy salohiyatning yuqori ekanligi, avlod va ajdodlarimizdan qolgan boy meros – ilm va tafakkurni nafaqat butun O'zbekistonga balki dunyoga olib chiqish orqali ijtimoiy-iqtisodiy sohalarni rivojlantirishga erishishni asosiy maqsad qilib olishimiz zarur. Ilm o'ziga xos resurs bo'lib, boshqa resurslardan shunisi bilan farq qiladiki undan qancha ko'p foydalanilsa kamaymasligi, balki faqatgina ortib borishi barchamizga ayon. Shu sababli, oliygohlarimizning darajasini yuqori bosqichga olib chiqish orqali, ta'lim sohasidagi xizmatlarni dunyo bozoriga eksport qilishni maqsad qilishimiz lozim.

4 -jadval

XORAZM VILOYATI OLIY O'QUV YURTLARIDAGI PROFESSOR-O'QITUVCHILARI BO'YICHA MA'LUMOT

(2024 yil yanvar holatiga)

	Oliygohlar	**Professor o'qituvchilar**			**Fan doktorlari**			**Professorlar**			**Fan nomzodlari**			**Ilmiy izlanuvchilar**			
		jami	*shundan* **ayollar**	**ayollar ulushi %**	**jami**	*shundan* **ayollar**	**ayollar ulushi %**	**jami**	*shundan* **ayollar**	**ayollar ulushi %**	**jami**	*shundan* **ayollar**	**ayollar ulushi %**	**jami**	*shundan* **ayollar**	**ayollar ulushi**	
	UrDU	**976**	453	46,4 %	35	3	8,6%	22	2	9,1%	273	97	35,5 %	646	415		64,2%
	TTA Urganch filiali	**414**	220	53,1 %	14	1	7,1%	10	1	10,0 %	143	64	44,8 %	68	36		52,9%
	TATU Urganch filiali	**93**	43	46,2 %	5	1	20,0 %				18	6	33,3 %				
	Urganch pedagogika instituti	**154**	110	71,4 %	3	1	33,3 %	1			22						
	Xorazm Ma'mun akademiyasi	**58**	14	24,1 %	5	2	40,0 %	4	3	75,0 %	18	2	11,1 %	31	9		29,0%
	Urganch innovatsiya universiteti	**82**	60	73,2 %	3						14	5	35,7 %	10	9		90,0%

	Ma’mun Universiteti	**165**	76	46,1 %	9	4	44,4 %	5			56	19	33,9 %	52	28	53,8%	
	Urganch Ranch texnologiyalar Universiteti	**86**	49	57,0 %	2			2			18	2	11,1 %	31	18	58,1%	
	Jami oliygohlar	**2028**	**1025**	**50,5 %**	**76**	**12**	**15,8 %**	**44**	**6**	**13,6 %**	**562**	**195**	**34,7 %**	**838**	**515**		**61,5 %**

Iqtiboslar/Сноски/References:

1. O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to‘plami. 2017 yil, 8-son, 106-modda; 2017 y., 21-son, 396-modda.
2. Ma`rifat qasriga yo`l. Urganch, 2025
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2022–2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida. – Toshkent, 2022.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi farmon va qarorlar. – Toshkent, turli yillar.
5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Oliy ta’lim tizimini modernizatsiya qilish va rivojlantirish dasturlari. – Toshkent, 2017–2024.
6. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi. Oliy ta’lim tizimi ko‘rsatkichlari bo‘yicha statistik ma’lumotlar to‘plami. – Toshkent, 2008–2023.
7. O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi. Oliy ta’lim tizimining rivojlanish holati bo‘yicha hisobotlar. – Toshkent, 2020–2024.
8. Abdurahmonov Q.X. Inson kapitali va ta’lim iqtisodiyoti. – Toshkent: Fan, 2019.
9. O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiy-ijtimoiy taraqqiyotining mustaqillik yillaridagi (1990-2010) asosiy tendentsiya va ko‘rsatgichlari hamda 2011-2015 yillarga mo‘ljallangan prognozlari: statistik to‘plam. – Toshkent. “O‘zbekiston”, 2011.[Elektron kitob].
10. lex.uz/docs/3119699. 2017. [Elektron manba] .

Tadqiqot.uz

ISSN 2181-9599

Doi Journal 10.26739/2181-9599

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ
LOOK TO THE PAST

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000